

Kies de juiste diepte en beregen goed

Het geheim van succesvol doorzaaien

Doorzaaien helpt greenkeepers het grasbestand in de gewenste samenstelling te houden. De grasmat jaarlijks enkele keren van nieuw gras te voorzien, is dan ook een terugkerende bezigheid op de golfbanen. Greenkeeper maakte een rondje langs de velden en vroeg hoofdgreenkeepers en specialisten uit de grasindustrie naar hun ervaringen met doorzaaien.

Auteur: Niels Wiertz

Doorzaaien gebeurt meestal met een kwart van de normale inzaai hoeveelheid, vermeldt de website van het koninklijke zaadbedrijf Barenbrug. De beste maanden om door te zaaien zijn april, mei, augustus en september en om een goed resultaat te krijgen is het verstandig het grasoppervlak voor de daadwerkelijke doorzaai te verticuteren. Daardoor wordt de viltlaag verwijderd en de toplaag opengetrokken. Het zaad dient vervolgens zo dicht mogelijk tegen de oppervlakte te worden gestrooid; immers, hoe dieper er wordt gezaaid, des te meer moeite moet het gras doen boven de grond uit te komen. Dat geldt met name voor de fijnere grassoorten zoals Deschampsia, veldbeemdgras en struisgras. Als er na het doorzaaien een droge periode ontstaat, moet er regelmatig worden

beregend. Tot zover de theoretische uiteenzetting. Hoe denkt de praktijk over het geheim van succesvol doorzaaien?

ProGrasS

Mark Timmerman van grasspecialist ProGrasS denkt niet dat er een eenduidig geheim van succesvol doorzaaien bestaat. Timmerman: "Het hangt af van verschillende factoren, zoals de plaatselijke situatie, het tijdstip, de bodemtemperatuur, de grassamenstelling, de voeding, het water en of je veel of weinig vilt hebt. Wat je moet doen, is goed inspelen op de bestaande situatie en een planning maken. Zomaar doorzaaien doet niemand meer. Tendensen die wij merken is dat golfbanen vaker doorzaaien. Vroeger gebeurde dat niet of hooguit één keer

per jaar, tegenwoordig zijn er zoveel doorzaai momenten. Je hebt tegenwoordig ook meer mogelijkheden om machinaal te werken. Daarbij beseft de golfwereld dat de vernieuwing van het grasbestand van een baan een continue proces is. Er wordt steeds meer kruipend struis doorgezaaid en ook het gescheiden doorzaaien van roodzwenk en struis is favoriet. Of doorzaaien een succes wordt, hangt grotendeels af van de gehanteerde technieken en de gekozen grassoorten."

Prise d'Eau Golf

Jeroen Vingerhoets is hoofdgreenkeeper op Prise d'Eau Golf in Tilburg. Hij kijkt tevreden terug op de laatste doorzaaibeurt die zijn team eind mei op de greens uitvoerde. Vingerhoets: "Voorheen

verrichten we het doorzaaien met de Vertiseed, maar toen Vredo onlangs zijn nieuwste doorzaaimachine op de markt heeft gebracht, zijn we onmiddellijk overgegaan op die machine. Die omschakeling is zeer goed bevallen, want het zaad gaat nu echt de grond in. Vroeger viel het zaad altijd op de bodem en moesten we er met een prikrol achteraan om het zaad in de grond te krijgen. Nu was het een kwestie van de machine goed afstellen en de klus was in no time geklaard." Prise d'Eau gebruikte een Barenbrug mengsel op de greens. Vingerhoets: "Verder bemesten we volgens de adviezen van onze zaadleverancier. Bij een volgende keer zijn we van plan puur struis op 0,5 centimeter door te zaaien. Daarvoor moet je de grond wel eerst bewerken en verticuteren. In het najaar willen we ook roodzwenk op een diepte van 1 centimeter in de grond stoppen. Het geheim van succesvol doorzaaien zit 'm in de juiste diepte. Daarbij komt dat je het jonge grasplantje van voldoende vocht moet voorzien als het opkomt. Je moet dan niet denken van, het komt nu op, het zal wel goed zijn. Nee, dan moet je juist eerder beregenen en dat goed bijhouden, zodat het plantje de kans krijgt zich optimaal te ontwikkelen." In plaats van doorzaaien zoekt de hoofdgreenkeeper van de Tilburgse baan ook wel eens zijn heil in snijden. Vingerhoets: "Maar dat moet je niet doen als het te droog is. Als je een buitje hebt, kun je het een keer in de twee weken doen. Afwisseling is ook belangrijk, bijvoorbeeld dubbelrijns en met verschillende werkdieptes."

Amelisweerd

Hoofdgreenkeeper Arie de Jong vertelt dat de Utrechtse golfbaan Amelisweerd de greens in het najaar doorzaait, in combinatie met verticaal maaaien. De Jong: "We zaaien vervolgens met een handstrooier op de geverticuteerde grond, waarna we het inslepen en de greens afblazen. We hebben ook een Vertiseed, in de smalste uitvoering. Als we die gebruiken, doen we het kruiselings en dressen we het daarna licht af. We hebben vorig jaar het grasbestand bekeken; er zit veel roodzwenk en we krijgen steeds meer struis en straatgras. We zijn dan ook van plan door te zaaien met een mengsel van struis en willen een maaiahogte van 3,5 millimeter bereiken. Dat kun je ook beter met struis doen, want roodzwenk heeft daar een hekel aan. Nu zitten we op 4,5 millimeter, maar dat leidt er in combinatie met onze volle mat toe dat onze greens als langzaam worden ervaren. We gaan nu dus met andere

mengsels en lagere hoogtes experimenteren. Het doorzaaien doen we minimaal één keer per jaar. Dat ligt ook aan de mat die je hebt. Wij hebben een volle mat, dan kun je wel doorzaaien, maar waar moet dat nieuwe sprietje dan naartoe? Als je een goede, volle mat hebt, is één keer per jaar goed genoeg. Wat heel belangrijk is, is dat je doorzaait op de goede diepte. Zeker op de greens en al helemaal bij een taaie mat. De nieuwe machine van Vredo schijnt er door heen te kunnen, met de Vertiseed moet je uitkijken. Wat de periode betreft, is september ideaal als doorzaaimoment. Als het plantje opkomt, moet je het meteen bevochtigen en niet laten uitdrogen. De tees en voorgreens zaaien we eigenlijk volgens hetzelfde principe door, meestal in combinatie met holprikken."

"Wat je moet doen, is goed inspelen op de bestaande situatie en een planning maken. Zomaar doorzaaien doet niemand meer."

Leeuwenbergh

Hoofdgreenkeeper Alexander de Vries van Goffbaan Leeuwenbergh in Leidschendam grapt dat hij op zijn jeugdige leeftijd het geheim van succesvol doorzaaien toch nog niet kan weten. De Vries: "Maar een paar dingen zijn gewoon belangrijk. Op de Leeuwenbergh scheiden we de grassen. Het roodzwenk zaaien we dieper in, terwijl we het struis, dat zo fijn is dat het bijna poeder is -na het verticaal maaaien- met een kunstmeststrooier aanbrengen om het vervolgens te dressen en in te slepen. Een goede diepte is van belang, evenals goede machines en de keuze voor de juiste periode in het jaar. Doe je het te vroeg, is het misschien nog te koud. Ben je te laat, loop je het risico van verdroging. Zeker als het heftig heet is, moet je oppassen. Want, als het plantje opkomt, moet je voldoende vocht blijven geven. We hanteren de Vertiseed 1204 bij roodzwenk en dat werkt prima. Het mindere is dat de aangedreven rol in de mat snijdt en het bestaande gras enigszins beschadigt. Wellicht dat de nieuwe machine van Vredo een verbetering is. Daarover heb ik goede geluiden gehoord. Het is een kleine(re) versie van de machine die je op de fairways kunt gebruiken. Daar werkt het heel mooi en de toekomst zal uitwijzen of dat ook op de greens het geval zal zijn."

"Het doorzaaien doen we minimaal één keer per jaar. Wij hebben een volle mat, dan kun je wel doorzaaien, maar waar moet dat nieuwe sprietje dan naartoe?"

Heigo

Peter Goossens van Heigo is een voorstander van gescheiden doorzaaien. Goossens: "Daarmee bereik je een grotere efficiëntie dan met mengsels, want de verschillende grassoorten kennen allemaal hun specifieke zaaidiepte. Daar moet je goed op letten. Je kunt ook nog nutriënten en fosfaat toevoegen en verder is het belangrijk dat je voldoende lucht in de toplaag laat komen. Golfbanen kunnen tegenwoordig vaker

doorzaaien, het seizoen leent zich er prima voor. Een verbetering in kwaliteit is mogelijk door het gebruik van verschillende rassen en daardoor het verhogen van de genetische diversiteit. Dan ontstaat er in het algemeen meer draagkracht voor de verschillende vormen van stress die de mat kunnen teisteren. Monocultures (één ras) zijn aanzienlijk gevoeliger voor bijvoorbeeld ziektes. Vele jaren doorzaaien met een ras met dezelfde genetische achtergrond uit hetzelfde kweekprogramma kan op den duur voor problemen zorgen. Om deze reden gebruikt Euro Grass rassen uit verschillende kweekprogramma's. Wat de machines betreft, is de nieuwe Vredo zeer geschikt. De zaaiafstand is korter, daardoor kun je meer doorzaaien. Daarnaast maakt die machine minder brede banen, wat 'm hartstikke geschikt maakt voor het gebruik op de greens."

Vredo

Pieter Hoogland van Vredo is verheugd met de lofuitingen die de verschillende marktpartijen afzonderlijk van elkaar doen over de nieuwste

Vredo machine. Hoogland: "Het is bij doorzaaien belangrijk het juiste gewicht in te stellen op de machines. Gewicht is altijd nodig om goed in te dringen in de zode en de oude grasmat en een eventuele viltlaag te snijden. Bij alle standaardmachines kan de rol worden gevuld met water, sommige andere machines zoals de SuperCompact kunnen voorzien worden van gewichtblokken. De SuperCompact is ontwikkeld om met een kleine compacttrekker de greens en tees op golfbanen door te zaaien. Om een groot aantal schijven (om de 3,5 cm) in de harde grond te kunnen laten snijden, is er gewicht en bodemdruk van de trekker nodig. De achterdruk moet laag blijven om de bodemstructuur en de zode in een goede staat te houden. Bij de SuperCompact maakt een dubbele rij schijven een scherpe snede in de zode. Onderin de snede wordt het gewenste graszaad gelegd, waar het in contact komt met de vochtige grond. De structuur van de zode blijft behouden, waardoor de zode snel zal terugveren."